

Religion *per se*

– Radha Burnier

Theosofie is niet zomaar een religie, het is religie *per se*; Theosofie is de Wijsheidsreligie in het hart van alle religies; zij kan worden gevonden als alle verharding, verkeerde interpretaties en vormen van bijgeloof opzij zijn gezet; ware religie en filosofie moeten een oplossing bieden voor elk probleem; De Theosofische Vereniging werd gekozen als de hoeksteen, het fundament van de toekomstige religies van de mensheid.

Uit: *The Theosophist*,
november 2000
Vertaling: Corrie Blaak

Allen die de theosofische literatuur bestuderen en die serieuze leden van de TV zijn, kennen deze stellingen. Maar wat ze inhoudend voor het werk van de Vereniging en in het bijzonder voor de rol die de Vereniging in de toekomst zal spelen, wordt door de meeste leden niet begrepen. Het is duidelijk dat de naam ‘Theosofische Vereniging’ niet zomaar of zonder bedoeling is gekozen. Het legt het verband uit tussen de groep mensen die tot de vereniging behoren en die transcendentale kennis die de Wijsheidsreligie is, en de zelfopofferende levenswijze welke de ziel voor het Eeuwige opent en deze voorbereidt om een begripvol en wijs dienaar van de zieke wereld te zijn.

Dit gebrek aan begrip heeft tot gevolg dat men ertoe neigt de Vereniging als een gewone club van mannen en vrouwen te beschouwen, weliswaar met goede bedoelingen en idealistisch, maar ook niet meer dan dat. Men klaagt er regelmatig over hoe moeilijk het is om nieuwe mensen aan te trekken voor de TV, omdat er veel ‘occulte’ en ‘esoterische’ groepen informatie van onze Vereniging geleend hebben en om de aandacht op zich te vestigen, deze op een vervormde en soms zelfs sensationele wijze naar buiten brengen.

Dit is met name het geval met betrekking tot het denkbeeld van de Meesters van Wijsheid en de Occulte Hiërarchie van

Volmaakte Wezens. Toch is er geen reden om ontmoedigd te zijn.

Een hernieuwing van energie en een toekomstige periode van schitterend werk ligt er voor de TV, mits de leden niet blijven steken op het niveau van ideeën en informatie. Dit is het moment voor de TV om ontvankelijke denkvermogens met een inspirerende, universele en religieuze geest, te verlichten en de verheven doelstellingen die in de naam van de Vereniging besloten liggen, waar te maken.

Het eerste doeleinde van de TV is menslievendheid. De ware theosoof is een filantroop – ‘niet voor zichzelf, maar voor de wereld waarin hij leeft’. Filantropie en filosofie, het juiste begrip van het leven en de mysteriën ervan, zullen samen de ‘vereiste basis’ om invloedssferen te vinden vormen en het juiste pad tonen.

Deze raad van de Mahatma KH wordt gevolgd door zijn opmerking dat er een absolute behoefte is aan de leer van het hart in tegenstelling tot de leer van het oog. Alleen dat kan de wereld bevrijden van haar moreel en geestelijk lijden.

In de Doeleinden van de Vereniging is veel hiervan samengevat: de zelfverloochening die de basis is van een waar religieus bewustzijn; een dynamische, altruïstische geest, gericht op het ontdekken van de juiste oplossing voor het morele en geestelijke leed van de mensheid; en bereidheid om de nodige offers te brengen om door te dringen tot het mysterie van het leven, en in het bijzonder tot de aard van het zelf. De Doeleinden van de TV worden tegenwoordig oppervlakkig in praktijk gebracht omdat de leden zich zelden realiseren dat zij door een religieuze oriëntatie en door religieuze ijver - in de ruimste betekenis van het woord ‘religieus’ - verbonden zijn methet op een hoger plan brengen van het menselijk denken.

Het materialisme is momenteel niet te stuiten, hoewel in een wat andere vorm dan het materialisme in Blavatsky’s tijd, want het wordt niet ondersteund door het opkomend getij van wetenschappelijk denken. Het succes van de technologie – met de hartstocht om helemaal op te gaan

in het zoeken naar plezier, bezittingen verwerven en egocentrisme – brengen de mensen in de waan dat de onwetkelijke dingen waar ze zich aan hechten echt zijn en de moeite waard om te hebben.

Doordat zij de markt overstelpt met verleidelijke dingen en doordat gebruik gemaakt wordt van efficiënte technieken om miljoenen mensen te hersenspoelen, vergroot door de techniek de hebzucht. Consumentisme brengt niet alleen schade toe aan het milieu, maar het verergert ook het geweld en het egoïsme van de ‘dierlijke mens’.

Ik zou veel voorbeelden kunnen geven van hoe de snelle uiterlijke veranderingen die door het menselijk vernuft zijn voortgebracht, de mens zozeer beïnvloeden dat hij zijn eigen goddelijke mogelijkheden helemaal vergeet en hem als een idioot alsmaar in de tredmolens doet lopen van vermaak, ambitie en illusie. Zowel het materialisme als het dogmatisch geloof dat elk onderzoek en intelligent begrijpen onderdrukt, ontnemen de mensheid het contact met de ziel — dat wil zeggen, met zijn hogere aard. ‘Wanneer het zout zijn smaak heeft verloren, waarmee zal het dan worden gezouten?’

Waar de wereld wanhopig naar snakt is religie in de ware zin – Theosofie – waarnaar wordt geleefd en die een overpeinzing en een diep bewustzijn is van het feit dat leven één ondeelbaar geheel is. Al onze studie en werkzaamheid moeten tot een eenheid leiden ‘die zo universeel en alomvattend is dat geen mens en zelfs niet het allerkleinste stofje – van goden en sterfelingen tot dieren, grassprietjes en atomen – buiten haar licht kunnen staan’.

Om tot de hoeksteen van alle religies van de wereld te worden, moet de Theosofische Vereniging zo’n vitaliteit in het menselijk hart injecteren, hetgeen betekent dat de leden zelf moeten worden geïnspireerd om Theosofie voor te leven en haar niet alleen maar te bestuderen en te verkondigen. Op het uiterlijk vlak zou iedereen zich op individuele wijze moeten uitdrukken, in overeenstemming met de creatieve energie die van binnenuit stroomt. De vormen

waarin uitdrukking wordt gegeven aan religieuze gevoelens, zoals eerbied, aspiratie en zelfovergave zullen altijd verschillen. Maar de vormen worden onbelangrijk en houden op mensen te verdelen als men zich realiseert dat ware religie alleen bestaat op het gebied van het bewustzijn en dat een zuiver, onzelfzuchtig hart en een open, ongeconditioneerd denkvermogen er de basis van vormt.

Het bewustzijn is geleidelijk tot bloei gekomen gedurende het lange evolutionaire proces, aanvankelijk met de ontwikkeling van de zintuigen, dan van de emoties en het denkvermogen en uiteindelijk van de opmerkelijke intellectuele krachten die de mens in dit stadium aan de dag legt. Maar, zoals het nu functioneert zonder het licht van *buddhi*, is het intellect blind en zoekt vergeefs naar oplossingen voor problemen als oorlog, armoede en zedeloosheid. Het is niet in staat te zien dat de spirituele weg de enige is die de mensheid kan bevrijden van het herhaaldelijk maken van ernstige blunders. Het is zoals de *Bhagavadgita* zegt, het denken vertakt zich in vele richtingen die elkaar tegenspreken en daardoor scheidt het verwarring en leed. Maar *buddhi* is de beslissende factor, omdat het helderheid van bewustzijn betekent, een waarneming die holistisch is en die gebaseerd is op de eenheid van het bestaan.

Het toekomstig welzijn van de mens hangt ervan af of de energie gericht wordt op het ontwakken van *buddhi* dat soms intuïtie wordt genoemd. Intuïtie is niet een voorgevoel; het kan niet bestaan zolang het persoonlijk zelf, dat een product van het scheidende denkvermogen is, actief en dominant is. Het persoonlijk zelf moet afsterven en plaats maken voor een nieuwe vorm van bewustzijn, wil er werkelijk vooruitgang zijn.

De 'Gulden Treden' die naar de Tempel van Wijsheid leiden geven in het kort de weg aan die leidt tot het ongesluierd geestelijk inzicht welke het totnogtoe onevenwichtige denken zal verlichten en haar doeleinden en werkzaamheid zal activeren. Deze richtlijnen zijn essentieel om te

begrijpen hoe Theosofen moeten werken en handelen, en ze mogen niet worden verwaarloosd. Iedere zin moet grondig worden bestudeerd wat betreft zijn betekenis en vervolgens ook in praktijk worden gebracht. Laten we als voorbeeld alleen de eerste zin eens nemen, welke ons zo eenvoudig toeschijnt en die geen uitleg of inspanning nodig lijkt te hebben. Maar is dat werkelijk zo? De volle betekenis van zuiverheid in gedachte, woord of daad begint in feite pas tot iemand door te dringen na jaren van aandachtig leven, en het zich volledig bewust zijn van het feit dat we de wereld voortdurend—in goede of kwade zin—beïnvloeden door de zuiverheid of onzuiverheid van de trillingen die uitgaan van elk deel van ons.

Een zuiver leven wordt gekenschetst door absolute integriteit en een onveranderlijke houding van onschuld naar alle levende wezens toe en doordat men voor zichzelf niets meer eist dan wat voor een eenvoudig leven noodzakelijk is. Het houdt ook in een gevoel van gelijkheid en respect voor alles dat tot de Natuur behoort, en een bereidheid tot dienen. Als enkelen een zuiver leven leiden, kan dat velen stimuleren om juist te leven; dit is afhankelijk van de mate van oprechtheid en toewijding bij hen die dit in praktijk brengen. En hoewel het aantal leden van de Theosofische Vereniging relatief klein is, zullen zij de wereld helpen veranderen, als zij het werkelijk ernstig menen.

Een open denkvermogen, een rein hart, een vurig verstand – elk van deze stappen zouden moeten worden overdacht, de veelvuldige implicaties moeten worden doorgrond en dagelijks doorleefd worden.

Dit werk moet niet halfslachtig gedaan worden, of alleen maar als de gelegenheid zich voordoet. Het moet het centrale aandachtspunt in het leven van de leden zijn. Met geduld en volharding moeten we ons voorbereiden op het verschijnen van het licht van *buddhi* in onszelf en in de mensheid. De Theosofische Vereniging heeft ons uniek toegerust om vooruitgang in deze richting te helpen bevorderen.